

WIJZIGINGEN-, AANVULLINGEN- EN IMPLEMENTATIEDOCUMENT

Voor het Incidentbestrijdingsplan IJsselmeergebied 2023

Inleiding

Op 13 september 2023 heeft het Bestuurlijk Begeleidingsorgaan SAMIJ het nieuwe 'Incidentbestrijdingsplan IJsselmeergebied 2023' (IBP) vastgesteld en de SAMIJ opdracht gegeven om zorg te dragen voor de implementatie van het plan bij de crisisfunctionarissen van de SAMIJ-partners. Het voorliggende 'Wijzigingen-, aanvullingen- en implementatiedocument IJsselmeergebied 2023' geeft daar invulling aan en sluit qua format aan op de methodiek die door SAMIJ en CRW in voorgaande implementaties is gebruikt. Het is verdeeld in **administratieve-** (blz. 3 en 4) **en operationele** (blz. 5 t/m 12) **wijzigingen en aanvullingen**. De SAMIJ heeft het beheer van het IBP en het implementatieplan.

Online versie IBP en vallen SAMIJ-CRW app

Het herziene IBP-IJsselmeergebied 2023 is een 'online digitaal opvraagbaar en dynamisch' document geworden hetgeen betekent dat het voor operationeel gebruik online, via PC, laptop, telefoon, en gehanteerde operationele systemen is op te vragen en dat wijzigingen, aanvullingen e.d., direct na vaststelling door respectievelijk TOO en BBO, opgenomen kunnen worden. Hieronder vindt u de link naar het IBP online waarmee het in de operationele systemen ingevoerd kan worden. De Online versie is voorzien van een tegel in het hoofdmenu waardoor direct naar de GEO4OOV kan worden doorgeschakeld waarin alle SAMIJ aanlandingsplaatsen met nadere duiding zijn opgenomen. Deze versie wordt in het eerste kwartaal van 2024 uitgebreid met een tegel in het hoofdmenu waarin specifiek meldkamerinformatie is opgenomen.

Link:

<https://ibpsamij.calamiteiten.online>

Implementatie

Voor de implementatie van de **operationele aanvullingen en wijzigingen** wordt een zorgvuldig traject uitgezet en geldt voorlopig voor de periode van 1 januari 2024 tot 1 april 2024. Dit document bevat een overzicht van alle wijzigingen en aanvullingen in het IBP 2023 ten opzichte van de versie uit 2018. De implementatie in uw eigen organisatie vraagt een zorgvuldig traject met terugkoppelmomenten. Het belang daarvan is te monitoren of het implementatieproces binnen het netwerk van een diversiteit aan netwerkorganisaties functioneert, waar eventuele bijstelling noodzakelijk is (monitoring in het Tactisch Overlegorgaan (TOO)) en om het bestuur (BBO) van de SAMIJ inzicht te geven in de vorderingen van de implementatie. De SAMIJ ondersteunt hierbij. Voor de implementatie is het volgende van belang:

- Verspreid en communiceer het IBP SAMIJ en de link voor de versie IBP online ruim onder functionarissen in de organisatie die dagelijks met dit plan te maken kunnen krijgen.
- Vooralsnog zijn geen technische aanpassingen benodigd om de link op de diverse in gebruik zijnde systemen, laptops, PC's, Pads en telefoons toegankelijk te maken. Mocht hier een probleem mee zijn, meldt dit dan direct. Of laat technische aanpassingen uitvoeren om de toegankelijkheid van het IBP te verbeteren.
- Zorg voor vakbekwaamheidsmogelijkheden en geef opdracht om het IBP en de belangrijkste veranderingen te begrijpen en toe te passen in de incidentbestrijding, tijdens oefeningen, bijeenkomsten, enzovoort.
- Draag zorg voor een terugkoppeling over de implementatie aan de waterfunctionaris (via emailadres: samij@brandweerflevo.nl).
- Vul de status via kleursymbolen in om het implementatieproces in het TOO te kunnen evalueren, voortgang te kunnen meten en eventuele bijsturing te bepalen binnen de implementatie. De kleuren zijn als volgt:

Gereed		Geen verdere actie nodig, is nu onderdeel beleidscyclus
Lopend		Voortgang monitoren
Nog niet gestart		Nadere actie gewenst.

Administratieve wijzigingen en aanvullingen:

Hoofdstuk/Paragraaf (oud)	In vorige versie (IBP 2018)	In versie IBP 2023	Reden	Voor	Geïmplementeerd per:
2.4 Bronnen en kaders voor het plan	Niet eerder opgenomen	<i>Risicoprofiel IJsselmeergebied:</i> Het Risicoprofiel omvat een overzicht van alle actuele en relevante risico's in relatie tot de nautische en gebruiksfuncties binnen het IJsselmeergebied. Uit het risicobeeld zijn verscheidene scenariobeschrijvingen opgesteld. De scenariobeschrijvingen van het risicoprofiel hebben raakvlakken met de scenariokaarten van dit IBP.	Het Risicoprofiel IJsselmeergebied is een bron, dat ten grondslag ligt aan de totstandkoming van het IBP. Daarom is het toegevoegd.	Allen	
2.6 Opleiden en oefenen	Vanuit de SAMIJ vindt de bovenregionale coördinatie plaats in de vorm van een oefenbeleidsplan (2013) en oefenjaarplannen en worden grootschalige oefeningen in het kader van dit plan ondersteund. Het oefenbeleidsplan dient te worden ingebracht in (mono) planvorming van regio's en andere partijen.	Vanuit de SAMIJ vindt de bovenregionale coördinatie plaats.	Er is geen zgn. oefenkalender meer waarin oefeningen ruim van tevoren in gepland zijn. Regio's en partners organiseren zelf hun oefeningen. SAMIJ zorgt wel voor de onderlinge afstemming.	Allen	
2.6 Opleiden en oefenen sub: beleidsplannen	Voor de invulling van deze coördinerende rol, is er een meerjarenbeleidsprogramma. In december 2013 is er een meerjaren-oefenbeleidsplan vastgesteld, waarin gedetailleerd het beleid ten aanzien van oefenen beschreven is.	Voor de invulling van deze coördinerende rol, is er een meerjarenbeleidsprogramma.	De SAMIJ heeft een coördinerende rol bij het organiseren van SAMIJ-oefeningen.	Allen	
4.1 schema betrokken partijen	Niet eerder opgenomen	RAV	RAV is toegevoegd.	Allen	
4.2 Toelichting op verantwoordelijkheden	Niet eerder opgenomen	Drinkwaterproductiebedrijf: Het water van het IJsselmeer wordt in het drinkwaterproductiebedrijf van Andijk gebruikt voor het winnen van drinkwater. De waterkwaliteit, welke beïnvloed kan worden door calamiteiten op het water, is van invloed op de drinkwaterkwaliteit.	Drinkwaterbedrijf is als partner toegevoegd i.v.m. aanwezigheid ervan in Andijk.	VRNHN, RWS	

4.3 Netwerk IJsselmeergebied	Niet eerder opgenomen	<p>PWO: De PWO-ers is een private hulpverleners organisatie en zijn actief op de meren en vaarwegen van zuidwest Fryslân. Doordat er vanuit dat gebied vaarwegen in het IJsselmeer uitstromen, kunnen zij ook als ondersteunende partij fungeren bij incidenten rondom zuidwest Fryslân.</p>	Geactualiseerd aan de situatie in Friese deel van het IJsselmeer.	VR Fryslân	
------------------------------	-----------------------	--	---	------------	--

Operationele wijzigingen en aanvullingen:

Hoofdstuk/Paragraaf (oud)	In vorige versie (IBP 2018)	In versie IBP 2023	Reden	Voor	Status- kleur	Geïmplementeerd per:
3 Werkingsgebied	(tussen de sluizen: Drontermeer, Veluwemeer, Wolderwijd, Nuldernauw), Ketelmeer en Vossemeer)	Randmeren	Geactualiseerd in verband met de sloop van de Roggebotsluis	VRFLE en VNOG		
3 Werkingsgebied sub: Detail	<ul style="list-style-type: none"> Zwartemeer: Overgang Zwartewater/ Zwartemeer: Grens ligt tussen zwod13 en zwod14 (zie nautische kaarten, betonning). 	Zwartemeer: Overgang Zwartewater/ Zwartemeer: Grens ligt tussen zd13 en zd14 (zie nautische kaarten, betonning).	Boeinummering geactualiseerd.	VR IJsselland		
3 Werkingsgebied	<ul style="list-style-type: none"> Niet eerder opgenomen 	Sub: eilanden In de wateren van het werkingsgebied van het IBP liggen een aantal eilanden. De locaties en namen van de eilanden zijn opgenomen in bijlage 3.	Eilanden zijn in werkingsgebied toegevoegd,	Allen		
4.2 Toelichting op verantwoordelijkheden	Niet eerder opgenomen	<p>RAV:</p> <p>De RAV is verantwoordelijk voor het organiseren van de ambulancezorg en de kwaliteit van de zorgverlening in de regio. De regio's van de RAV staan gelijk aan die van de Veiligheidsregio's. In 2022 is tussen AZN en het Kustwacht overeengekomen dat vanuit patiënten belang de taak van de Radio Medische Dienst voor RAV-regio's wordt overgedragen aan de meldkamers ambulancezorg. Dit geldt ook voor het IJsselmeergebied. De verwachting is dat deze transitie in de loop van 2023 geëffectueerd wordt. Dit zal 3 maanden voor aanvang met betrokken partijen gecommuniceerd worden door AZN en Kustwacht gezamenlijk.</p>	Taak en verantwoordelijkheid van de RAV is toegevoegd	Allen		

5.1. Melding & alarmering Fig. 5.1	Fig. 5.1	Fig. 5.1 geactualiseerde versie	Geactualiseerd aan de situatie dat telefonische meldingen altijd bij de 112 centrale in Driebergen binnenkomen. Ook de betrokkenheid van de OCLE is opgenomen. Daarnaast is het schema qua lay-out verduidelijkt.	Allen		
5.1.1. Procesverantwoordelijkheid	Iedere meldkamer alarmeert zijn eigen eenheden.	Verwijderd. Zie ook 5.1.3.	Het is nu mogelijk dat de landmeldkamer de KNRM in spoedeisende gevallen direct kan alarmeren. Het is daarbij verplicht het KWC hierover onverwijld te informeren.	Centralisten meldkamers/ Caco		
5.1.1. Procesverantwoordelijkheid	Opsomming GMK (oude situatie)	Opsomming GMK (nieuwe situatie)	GMK's zijn geactualiseerd i.v.m. de samenvoeging van meldkamers.	Centralisten meldkamers/ Caco		
5.1.2. Wanneer verscheidene meldkamers betrokken zijn.	De paragraaf: Keuze C-GMK en wat de instelling van een C-GMK betekent is hier nog opgenomen.	De paragraaf Keuze C-GMK en wat de instelling van een C-GMK betekent is verwijderd.	Wie en wanneer de C-GMK taak doet is duidelijker beschreven. Ook is de rol van de brandweertafel en Caco opgenomen.	Centralisten meldkamers/ Caco		
5.1.3. Alarmeringsopties voor een GMK.	<p>Meldingen via vaste lijnen komen direct bij de GMK van het betreffende gebied. In de Randmeren kan het daarom zo zijn, dat een GMK de eerste melding van een incident ontvangt. Hieronder zijn de alarmeropties voor een GMK uitgewerkt. De GMK kiest de optie, afhankelijk van waar de incidentlocatie is.</p> <p>Indien de incidentlocatie dicht bij de kant is, gaat de alarmering als volgt:</p> <p>1. GMK alarmeert eigen eenheden en informeert het KWC en de C-GMK. De C-GMK en het KWC onderhouden vervolgens contact.</p> <p>Als de incidentlocatie niet dicht bij de kant is, of wanneer de locatie</p>	<p>In het IJsselmeergebied (met name de Randmeren) kan het voorkomen dat een GMK (die niet de rol van C-GMK oppakt) de eerste melding van een incident ontvangt. De GMK gaat in dat geval als volgt te werk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor het alarmeren van de KNRM is de afspraak dat de betrokken GMK de KNRM in de regio alarmeert als er geen SAR-proces is gestart, dit vanuit de opstap-regeling als er vaartuigen nodig zijn voor vervoer. • Wanneer er wel een SAR-proces is gestart, alarmeert het KWC de KNRM, want IN PRINCIPE alarmeert iedere meldkamer eigen eenheden. • Uitzondering hierop is dat wanneer de melding een dusdanig spoedeisend karakter heeft (en 	<p>Alarmeringsopties zijn aangepast naar meer gewenste situaties dat GMK in spoedeisende situaties direct de KNRM kunnen alarmeren. Er is ook een mogelijkheid om in het kader van de opstapregeling direct de KNRM te alarmeren, echter niet als er een SAR proces gestart is. Voorwaarde is wel dat de CGMK en het KWC hiervan onverwijld op de hoogte worden gesteld. De term 'dicht bij de kant' is verwijderd. Deze had geen toegevoegde waarde.</p>	Centralisten meldkamers/ Caco		

	<p>onbekend is, dan gaat de alarmering als volgt:</p> <p>2. GMK alarmeert het KWC. Het KWC licht de C-GMK in. De C-GMK heeft de coördinerende rol en heeft contact met GMK over wel of niet alarmeren eenheden GMK</p>	<p>dicht bij de kant) dat doormelding naar het KWC niet kan worden afgewacht. De meldkamer kan in dat geval zelfstandig eigen eenheden en/of de KNRM/ Reddingsbrigade alarmeren. Voorwaarde is wel dat de CGMK en het KWC hiervan onverwijld op de hoogte worden gesteld. De C-GMK en het KWC onderhouden vervolgens contact.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In alle andere gevallen bij een SAR-proces alarmeert de GMK direct het KWC en de C-GMK. Alarmering van eigen eenheden gaat in dat geval in opdracht van de C-GMK. <p>Zie ook 5.1.1.</p>				
5.2.1. Verantwoordelijkheidsverdeling rampbestrijdingsprocessen	Ecologisch incident – Beheer waterkwaliteit – Rijkswaterstaat – OVD-W	<p>Ecologisch incident – Beheer waterkwaliteit – Rijkswaterstaat – OVD-W ***</p> <p>***=Zolang het ecologisch incident de waterkwaliteit beïnvloed.</p>	<p>Toevoeging dat de OVD-W betrokken is zolang het ecologisch incident de waterkwaliteit beïnvloed.</p>	RWS		
5.2.1. Verantwoordelijkheidsverdeling rampbestrijdingsprocessen	Niet eerder opgenomen	<p>LET OP: een incident kan meerdere scenario's omvatten. In gezamen-lijkheid bepalen partijen in zo'n situatie welk scenario leidend is, en daarmee wie de primair proces-verantwoordelijke partij is. Wanneer hierover discussie is dient men op te schalen naar GRIP 1, waarna hierover in het CoPI besloten wordt.</p>	<p>Verduidelijking wanneer er geen overeenstemming is over het leidende scenario.</p>	Allen		
5.2.1. Verantwoordelijkheidsverdeling rampbestrijdingsprocessen	Niet eerder opgenomen	<p>Overdracht verantwoordelijkheid: In bepaalde situaties dient de verantwoordelijkheid van het proces, en daarbij de operationele leiding, overgedragen te worden. Dit is nodig wanneer het leidend scenario is afgerond/ afgeschaald en de focus komt te liggen op een ander scenario.</p>	<p>Verduidelijking bij overdracht bij afronding/afschaling van het incident.</p>	Allen		
5.2.2.	Niet eerder opgenomen	<p>Samenwerking bij GRIP 0: Ondanks dat een incident nog niet opgeschaald wordt tot een GRIP 1</p>	<p>Verduidelijking bij niet-grip situaties.</p>	Allen		

		situatie, kan er behoefte zijn om onderling afstemming te zoeken. Dit om juiste beeldvorming te creëren van het incident. Hierbij is het van belang dat de OvD's en de SAR Liaison met elkaar worden gekoppeld (zie hiervoor ook het hoofdstuk verbindingen). De SAR liaison kan door zijn contact met het KWC overzicht creëren in de beeldvorming bij het scenario mens en dier in nood.				
5.2.2. Invulling CoPI	De OSC voorziet het CoPI van informatie over de activiteiten op de plaats incident.	5.2.3. De OSC voorziet het CoPI van informatie over de activiteiten op de plaats incident (Bij incidenten waarbij SAR het primair proces is, verloopt het contact tussen OSC en CoPI met tussenkomst van het KWC). De bezetting van CoPI is standaard conform het RCP van de Veiligheidsregio. Eventueel aangevuld met specialisten voor de incidentbestrijding op het water.	Aanvulling ter verduidelijking.	Allen		
5.2.2. Verscheidene proceseigenaren	Niet eerder opgenomen	5.2.3. De SAR-liaison wordt veelal geleverd door de KNRM, en spreekt namens de Kustwacht. Hij staat in contact met het KWC en levert in het CoPI vanuit zijn expertise een bijdrage aan de beeldvorming van het incident;	Aanvulling achter het eerste bullet point met verduidelijking wie de SAR-liaison levert.	KNRM		
5.2.2. Verscheidene proceseigenaren	Niet eerder opgenomen	5.2.3. ....of het Waterschap	Aanvulling achter tweede bullet point, Waterschap is toegevoegd.	Waterschap		
5.2.5. Verantwoordelijkheden op de eilanden.	Eerder opgenomen in het addendum van het IBP uit 2020.	5.2.5 Verantwoordelijkheden op de eilanden: Voor noodhulpverlening op een eiland (zie bijlage 3) in het IJsselmeergebied wordt gebruik gemaakt van de afspraken zoals uitgewerkt in dit incidentbestrijdingsplan. Dit betekent concreet dat de partijen verenigd binnen de veiligheidsregio's optreden bij incidenten op een eiland. Medische hulpverlening en ambulancezorg	Afspraak uit het addendum van het IBP uit 2020 is hiermee in dit IBP overgenomen.	Allen		

		op en vanaf deze eilanden is een verantwoordelijkheid van de RAV. In uitzonderlijke gevallen kan een meldkamer ambulancezorg het Kustwachtcentrum om een Medevac (Medische evacuatie) met de Kustwacht SAR- heli verzoeken. Voor het vervoer over het water van en naar de eilanden kan een beroep worden gedaan op de vaartuigen van de KNRM (opstapregelingen).				
5.3. Op- en afschaling	<p>Afspraken GRIP-niveau</p> <ul style="list-style-type: none"> • In principe wordt stapsgewijs op- en afgeschaald van GRIP 1 tot en met GRIP 5 en terug. Hiervan kan worden afgeweken als bijvoorbeeld een CaCo besluit direct tot GRIP 2 op te schalen. <p>Bevoegdheid tot op- en afschaling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Volgens het referentiekader regionaal crisisplan kunnen de leidinggevendenden van de operationele diensten en de burgemeester de opschalingsprocedure in werking laten treden. Zie voor de exacte bevoegdheden het regionaal crisisplan van de eigen regio's. • In de (meeste) veiligheidsregio's zijn ook de centralisten van de GMK bevoegd tot het instellen van de opschalingsprocedure. De OSC, medewerkers van het Kustwachtcentrum en de Verkeersposten dienen op de hoogte te zijn van de GRIP-structuur en dienen in overleg te treden met de GMK, indien opschaling in hun ogen gewenst is. 		Verwijderd i.v.m. overbodige informatie.	Allen		

	• De afschaling vindt plaats zodra dat mogelijk is, na instemming van hoogst leidinggevende functionarissen, conform de GRIP-procedure in elke regio.					
5.3.1. Opschaling	Niet eerder opgenomen	Opschalen wil niet altijd zeggen dat (meer) manschappen ter plaatse gaan. Dit kan ook alleen een leidinggevende zijn.	Aanvulling ter verduidelijking	Allen		
5.3.2. Afschaling	Niet eerder opgenomen	Sein einde SAR COPI/Kustwacht: Tijdens een SAR incident buiten de havens is de Kustwacht de procesverantwoordelijke partij. Zij zijn, bij monde van de SMC (SAR-Mission Coördinator), verantwoordelijk voor het afschalen van een SAR incident. De SMC is gevestigd in de KWC. In een GRIP 0 situatie is het van belang dat de OSC hiervan alle betrokkenen ter plaatse op de hoogte stelt. In een GRIP 1 situatie heeft de SMC via de SAR Liaison contact met het CoPI. Aldaar wordt het afschalen van het GRIP niveau besloten.	Duidelijkheid wie het sein 'einde SAR' geeft tijdens GRIP 0 en tijdens GRIP 1.	Allen		
5.4.1. LCMS	Betreffende de aansluiting van 'waterpartijen' op het LCMS is op dit moment het volgende te melden.: De Kustwacht is bezig met aansluiten. Rijkswaterstaat zal naar verwachting 2018/2019 operationeel zijn. De Waterschappen hebben de intentie aan te sluiten bij het netcentrisch werken, dat aansluit op LCMS en zijn hierover in gesprek met de Veiligheidsregio's.	De volgende betrokken partijen bij de incidentbestrijding op het water zijn in ieder geval aangesloten op het LCMS: • Veiligheidsregio's • Kustwacht • Rijkswaterstaat • Politie • Waterschappen • Nationaal crisiscentrum • Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum	Geactualiseerd naar huidige situatie. Kustwacht, RWS en Waterschappen werken inmiddels met LCMS	Allen		
5.4.2.	Niet eerder opgenomen	5.4.2 Crisiscommunicatie: Bij een incident is er behoefte aan actuele en eenduidige informatie. In deze paragraaf worden de uitgangspunten van de crisiscommunicatie besproken, de betrokken partijen en hun	Crisiscommunicatie is toegevoegd en geeft duidelijkheid wie wanneer waarover communiceert.	Allen		

		<p>verantwoordelijkheden en de relatie met verschillende overheden. Met de term crisiscommunicatie wordt zowel de communicatie met de pers als met het publiek bedoeld.</p> <p>Crisisinformatie Over de te communiceren informatie is het volgende afgesproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elke partij communiceert over de feiten van de inzet, procedures en procesinformatie van de eigen organisatie. • De eindverantwoordelijke bij het incident doet de duiding van dit incident. Dat is vaak (namens) de burgemeester, de minister of een ander bestuurder als het gaat om een specifiek deel van het incident. • Partijen stemmen de schadebeperking en handelingsperspectieven af. Het is van belang dat de inhoudelijke kennis door de inhoudelijk deskundigen wordt geleverd. Het kernbericht en de te bereiken effect wordt opgesteld door communicatiespecialisten, zodat de partijen een eenduidig samenhangende boodschap kunnen uitgeven voor hun eigen publiek. <p>Kustwacht De crisiscommunicatie vanuit de Kustwacht beperkt zich uitsluitend tot de feiten rond een incident en de bestrijding daarvan. Wat betreft betekenisgeving/duiding en handelingsperspectief verwijst de Kustwacht door naar de verantwoordelijke partij voor het primaire proces dat zich tijdens het incident voordoet (zie paragraaf</p>				
--	--	--	--	--	--	--

		bevoegdheden). Voor SAR-incidenten is de Kustwacht primair verantwoordelijk en doet zij de woordvoering. Rijkswaterstaat In geval van een oeververontreiniging kan het betrokken regionaal organisatieonderdeel van Rijkswaterstaat in wiens beheergebied de effecten van een incident terechtkomen, de media te woord staan.				
6.0 Scenariokaarten			De scenario's zijn aangepast aan de opgenomen wijzigingen uit dit schema.	Allen		